

Α) ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Ανασκόπηση πορείας κεφαλαιαγοράς (2009)

Η Wall Street στις αρχές του 2009 ακολούθησε την έντονα πτωτική πορεία που κληροδότησε το 2008, καθώς παρά τις ιδιαίτερα φιλόδοξες εξαγγελίες της νέας κυβέρνησης Ομπάμα για την ενίσχυση της οικονομίας, η μνήμη της κατάρρευσης της Lehman Brothers ήταν ακόμη νωπή στους διαδρόμους του μεγαλύτερου χρηματιστηρίου του κόσμου. Έτσι, ο Ιανουάριος έκλεισε για τον Dow Jones με πτώση 12,4%, για τον Nasdaq στο -10,35% και για τον S&P 500 στο -11,3%. Το Φεβρουάριο η εικόνα δεν ήταν διαφορετική, αφού ο Dow Jones διαμορφώθηκε με απώλειες 14,8%, ο Nasdaq με πτώση 9,3% και ο S&P 500 με 11,6%.

Στα μέσα Φεβρουαρίου ο πρόεδρος Ομπάμα υπέγραψε το νομοσχέδιο των 787 δισ. δολ. για την αναθέρμανση της αμερικανικής οικονομίας, ένα από τα πλέον πολυδάπανα αλλά και σημαντικής εμβέλειας νομοσχέδια στην ιστορία των ΗΠΑ. Έτσι, με σημείο αναφοράς την 9^η Μαρτίου, το κλίμα στη Wall Street άρχισε να βελτιώνεται. Το εξαιρετικά μεγάλο εύρος των παρεμβάσεων και οι πολιτικές αναθέρμανσης της παγκόσμιας οικονομίας άρχισαν να διαφαίνονται τόσο στην ανακοπή της ύφεσης, όσο και στην ψυχολογία των επενδυτών. Ο Μάρτιος του 2009 έκλεισε με κέρδη 11% για τον Dow, 13,8% για το Nasdaq και 13,2% για το S&P 500. Οι υπόλοιποι μήνες του έτους διαμορφώθηκαν ανοδικά και για τους τρεις δείκτες της Wall Street, καθώς οι επενδυτές τροφοδοτούνταν αφενός από τα θετικά, και μερικές φορές εξαιρετικά ενθαρρυντικά, μακροοικονομικά στοιχεία για την αμερικανική οικονομία, και αφετέρου από τα εταιρικά αποτελέσματα, τα οποία πολλές φορές εξέπληξαν θετικά τους αναλυτές. Τον Απρίλιο και τον Μάιο, ο δείκτης Dow Jones διαμορφώθηκε με κέρδη 5,3% και 4,9% αντίστοιχα, ενώ ο Nasdaq με άνοδο 10,7% και 4,4%, και ο S&P 500 με 7,5% και 5,2% αντίστοιχα. Η δυσπιστία που έδειχναν πολλοί αναλυτές οδήγησε τους επενδυτές να κατοχυρώσουν ορισμένα από τα κέρδη τους τον Ιούνιο, όταν και η άνοδος από τις 9 Μαρτίου ήταν 32% για τον Dow, 40% για τον Nasdaq και

37% για τον S&P 500. Έτσι, ο Ιούνιος έκλεισε πτωτικά κατά 2,46% και 2,3% για τον Dow και τον S&P 500 αντίστοιχα, και με μικρή άνοδο 0,9% για τον Nasdaq. Τον Ιούλιο και τον Αύγουστο, ο δείκτης Dow Jones διαμορφώθηκε με κέρδη 8,8% και 1,8% αντίστοιχα, ενώ ο Nasdaq με άνοδο 8,2% και πτώση 0,4%, και ο S&P 500 με 7,2% και 1,6% αντίστοιχα. Το φθινόπωρο ήρθε για τη Wall Street με ανανεωμένη δυναμική, καθώς τα εταιρικά αποτελέσματα άρχισαν να δίνουν τον τόνο στις διεθνείς αγορές, ενώ και τα εμπορεύματα πραγματοποιούσαν ένα νέο ανοδικό ράλι. Έτσι λοιπόν, το τρίμηνο του φθινοπώρου έκλεισε με κέρδη 10,3% για τον Dow, 8,04% για τον Nasdaq και 7,7% για τον S&P 500.

Η χρονιά για τη Wall έκλεισε με εντυπωσιακά κέρδη, αφού ο Dow ολοκλήρωσε το 2009 με κέρδη 18,8%, ο Nasdaq 43,9% και ο S&P 500 με 23,5%. Σε επίπεδο δεκαετίας, ο S&P 500 υποχώρησε 24,1%, ο Dow Jones 9,3% και ο Nasdaq 44,2%.

Ανανέωση θητείας Προέδρου Fed κ. Bernanke

Την Παρασκευή 29/1 υπερψηφίστηκε στη Γερουσία η ανανέωση της (τετραετούς) θητείας του Προέδρου της αμερικανικής Κεντρικής Τράπεζας (Fed) κ. Ben Bernanke. Οι 70 θετικές ψήφοι που έλαβε, ωστόσο (έναντι 30 'όχι'), αποτελούν αρνητικό ρεκόρ σε ψηφοφορία ανανέωσης της θητείας του Προέδρου της Κεντρικής Τράπεζας, στα 96 χρόνια ύπαρξής της. Αν και πιστώνεται σε μεγάλο βαθμό με τη σταθεροποίηση του οικονομικού κυκλώματος και την -έστω και αργή- οικονομική ανάκαμψη, αποτελώντας ταυτόχρονα και προβεβλημένη επιλογή του Προέδρου Obama, ο κ. Bernanke συγκεντρώνει την έντονη δυσaréσκεια της κοινής γνώμης, τόσο για τα υψηλά ποσοστά ανεργίας, όσο και για τη διάσωση των εγχώριων χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων με κρατικά χρήματα.

Εξαγγελίες Ομπάμα για νέες νομοθετικές ρυθμίσεις στο χρηματοπιστωτικό κλάδο

Ένα νέο πλαίσιο κανονιστικών ρυθμίσεων για τον τραπεζικό κλάδο παρουσίασε ο Πρόεδρος των ΗΠΑ. Σύμφωνα με το νέο αυτό σχέδιο, οι

τράπεζες που προστατεύονται από τις κυβερνητικές εγγυήσεις στις καταθέσεις ή δέχονται βοήθεια από τη Federal Reserve Bank δεν θα είναι σε θέση πλέον να εμπλέκονται σε συναλλαγές που δεν έχουν άμεση σχέση με τα συμφέροντα των πελατών τους. Με τους νέους κανονισμούς, θα απαγορεύεται στις εμπορικές τράπεζες να κατέχουν, να επενδύουν ή να παρέχουν συμβουλευτικές υπηρεσίες σε hedge funds ή εταιρείες private equity, ενώ θα περιορίζονται και οι συναλλαγές σε τίτλους που πραγματοποιούν τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα για ίδιον όφελος. Ο Λευκός Οίκος ουσιαστικά επιθυμεί οι εμπορικές τράπεζες που διατηρούν πελατειακές καταθέσεις να αποκλείονται από επενδύσεις για λογαριασμό της ίδιας της τράπεζας -γνωστό ως proprietary trading- και οι οποίες σε μεγάλο ποσοστό χρηματοδοτούνται με "ξεστό χρήμα" από τα υπόλοιπα των καταθετικών λογαριασμών.

Η δεύτερη πρόταση που παρουσίασε ο κ. Ομπάμα έχει στόχο να περιορίσει το μέγεθος των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων σε σχέση με τον κλάδο που δραστηριοποιούνται, αναθεωρώντας το υφιστάμενο όριο του 10% στο μερίδιο των ασφαλισμένων καταθέσεων. Από το 1994 καμία τράπεζα δεν μπορεί να έχει περισσότερο από το 10% των ασφαλισμένων καταθέσεων της χώρας. Η κυβέρνηση Ομπάμα θέλει το όριο αυτό να περιλαμβάνει και τις μη-ασφαλισμένες καταθέσεις καθώς και άλλα πάγια.

Παράλληλα, η αμερικανική Διοίκηση επιθυμεί να χρεώσει τις τράπεζες με ένα τέλος που αναμένεται να συγκεντρώσει περίπου 90 δις δολ. στα επόμενα 10 χρόνια. Τα χρήματα θα διατεθούν για την κάλυψη μέρους του κόστους του Troubled Asset Relief Program (TARP) ύψους 700 δις. δολ., το οποίο στήριξε το καταρρέων τραπεζικό σύστημα των ΗΠΑ, στο απόγειο της οικονομικής κρίσης, με χρήματα των αμερικανών φορολογουμένων. Ο τρόπος υπολογισμού του νέου αυτού φόρου περιορίζει τις επιπτώσεις του τέλους στις μεγαλύτερες τράπεζες, ενώ είναι σχεδιασμένο έτσι ώστε να δημιουργήσει ένα κίνητρο για τις τράπεζες να μικρύνουν σε μέγεθος και να διατηρούν τη μόχλευσή τους υπό έλεγχο.

Μεγάλη πτώση της κατασκευαστικής δραστηριότητας το 2009

Σύμφωνα με στοιχεία για την κατασκευαστική δραστηριότητα στις ΗΠΑ, τα οποία δημοσιεύτηκαν τον Ιανουάριο του 2010 (*Robert Murray's Monthly Report* στην ιστοσελίδα www.construction.com της McGraw Hill Construction), ο κλαδικός δείκτης Dodge, που

απεικονίζει το ύψος της οικοδομικής δραστηριότητας με βάση αναφοράς το έτος 2000 (=100 μονάδες βάσης), ήταν στις 90 μονάδες το Δεκέμβριο του 2009, έναντι 86 το Νοέμβριο. Εντούτοις, για το σύνολο του 2009 η εικόνα παραμένει απογοητευτική, με συνολική αξία οικοδομικής δραστηριότητας «μόλις» 411,6 δις δολ. Εν ολίγοις, είναι μειωμένη κατά 26% σε σχέση με την οικοδομική δραστηριότητα του έτους 2008, η οποία, σημειωτέον, ήταν επίσης μειωμένη κατά 13% σε σχέση με το 2007. Ανά κατηγορία κατασκευής, τα κτίρια κατοικιών (residential) σημείωσαν το 2009 κάμψη 31%, τα κτίρια πλην κατοικιών (non-residential) σημείωσαν κάμψη 33% και τα μη κτίρια (non-building, ήτοι έργα υποδομής) σημείωσαν κάμψη 9%. Ανά γεωγραφική περιοχή, τέλος, η πτώση το 2009 έφθασε το 27% στη Νοτιοανατολική Περιφέρεια, το 27% στη Δυτική, το 26% στα Μεσοδυτικά, το 25% στη Νότια Κεντρική Περιφέρεια και το 24% στη Βόρεια Ανατολική.

Η οικονομική δραστηριότητα στο Σικάγο

Σύμφωνα με εκτιμήσεις αναλυτών της Ομοσπονδιακής Τράπεζας του Σικάγο, το 2010 θα είναι έτος ανάκαμψης για την τοπική οικονομία. Παρά τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της αμερικανικής μεγαλούπολης, στο επίκεντρο του ισχυρού οικονομικού άξονα που διαμορφώνουν οι Μεσοδυτικές Πολιτείες των ΗΠΑ (Midwest), το Σικάγο δεν κατάφερε να αποφύγει τις επιπτώσεις της κρίσης που έπληξε ολόκληρη τη χώρα. Σήμερα όλοι προσβλέπουν σε σημάδια ανάκαμψης από το Σικάγο, που θα σηματοδοτούν μια ευρύτερη πορεία εξόδου από την κρίση. Εκτιμάται ότι το 1^ο τετράμηνο του έτους η οικονομία θα επανέλθει σε αναπτυξιακή τροχιά, γύρω στο 2,6% του ΑΕΠ, σύμφωνα με μελέτη της Moody's. Το 2009 η οικονομία του Σικάγο συρρικνώθηκε κατά 2,8% και η ανεργία σημείωσε τη χειρότερη επίδοση της 26ετίας. Μάλιστα το 3^ο τετράμηνο του 2010 αναμένεται να αγγίξει το 11,5%, παρά τις επίμονες προσπάθειες ενίσχυσης της οικονομικής δραστηριότητας με διοικητικά μέτρα, τόσο σε Πολιτειακό όσο και σε Ομοσπονδιακό επίπεδο. Προσδοκία της αγοράς είναι η εξασφάλιση μειωμένου κόστους χρηματοδοτήσεων από τις τράπεζες, γεγονός που βρίσκεται στο επίκεντρο και της προεκλογικής εκστρατείας που διεξάγεται, ενόψει των εκλογών για αρκετά Πολιτειακά αξιώματα τον προσεχή Νοέμβριο. Η πρόσβαση σε κεφάλαια είναι αναγκαία προϋπόθεση για την ταχύτερη έξοδο από την κρίση και για τούτο όλοι οι υποψήφιοι στρέφουν τις προσπάθειές τους και προς τα τοπικά

χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, παρότι και αυτά μετά τις αλληπάλληλες εξαγορές τείνουν να εκλείψουν.

Δομή εξαγωγικού εμπορίου ΗΠΑ ανά λιμένα

Η ύφεση που έπληξε τους περισσότερους τομείς της αμερικανικής οικονομίας, φαίνεται ότι είχε θετική επίδραση στο εξωτερικό εμπόριο. Η κρίση δημιούργησε τις προϋποθέσεις για διαφοροποίηση των καταναλωτικών προτιμήσεων και τον περιορισμό των εισαγωγών. Οι εξαγωγές μειώθηκαν επίσης, αλλά σε μικρότερο βαθμό, με αποτέλεσμα το έλλειμμα του εμπορικού ισοζυγίου να μειωθεί από 65 δις δολ. το Μάιο του 2006 σε 26 δις δολ. το Μάιο του 2009. Η διάρθρωση των εξαγωγών και εισαγωγών όπως εμφανίζεται από την κίνηση των λιμένων στις ΗΠΑ το 2008 (βλ. πίνακα) καταδεικνύει την υπερσυγκέντρωση διακίνησης σε Λ. Άντζελες, Ν. Υόρκη, Χιούστον, Ν. Ορλεάνη, Ντιτρόιτ και Σικάγο. Τα έσοδα των εταιρειών που έχουν αναλάβει τη διαχείριση των υπηρεσιών στους λιμένες αυτούς περιέρχονται κυρίως σε δημοτικές επιχειρήσεις και στις Πολιτείες. Όπως είναι ευνόητο, τα προϊόντα που εισάγονται στους πλέον πολυσύχναστους λιμένες επιβαρύνονται σε χρόνο και σε κόστος, αντίστοιχα. Η εναλλακτική χρήση λιμένων με χαμηλότερη εμπορική κίνηση δίνει τη δυνατότητα στους εισαγωγείς να αποφεύγουν πρόσθετες επιβαρύνσεις και να διακινούν γρηγορότερα τα προϊόντα τους.

ΛΙΜΑΝΙ	ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ δισ δολ.	ΕΞΑΓΩΓΕΣ δισ δολ.
Los Angeles	322	110
New York	230	130
Houston/Galveston Texas	148	91
New Orleans	137	64
Detroit	125	119
Chicago	98	49
Seattle	88	67
San Francisco	74	48
Philadelphia	72	21
Savannah, Georgia	61	39
Buffalo	48	47
Charleston, N. Carolina	40	35
San Diego	31	16
Miami	30	53
Norfolk, Virginia	29	19
Port Arthur, Texas	27	5
Anchorage, Alaska	27	12
Great Falls, Montana	22	15
El Paso	23	33
Baltimore	22	14
Dallas	19	14
Ft. Worth, Cleveland	19	18
Mobile, Alaska	15	6
Tampa, Florida	12	10
Boston	10	8
Pembina, N. Dakota	9	33

B) ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

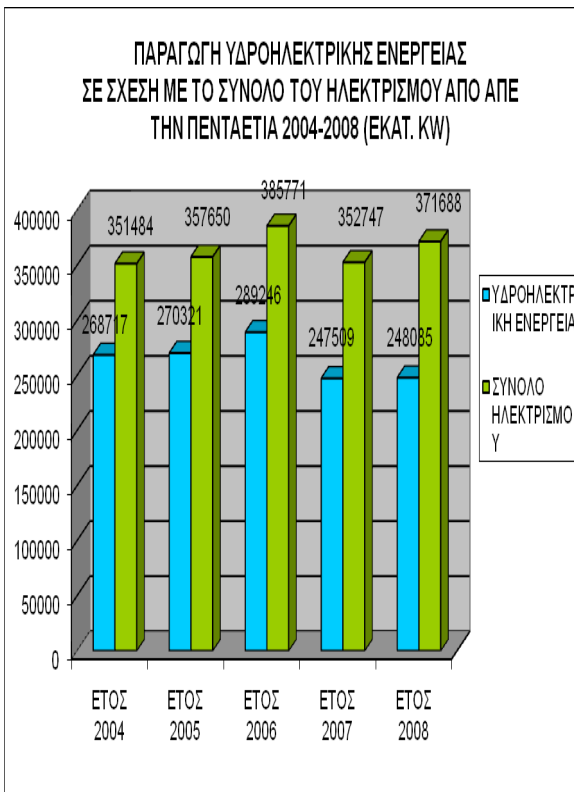
Η Kraft παγκόσμιος κυρίαρχος στον κλάδο της

Μετά από μαραθώνιες διαπραγματεύσεις, κατά τη διάρκεια των οποίων ενεπλάκησαν κυβερνητικοί παράγοντες, κορυφαίοι τραπεζικοί παράγοντες και λοιποί δρώντες στην παγκόσμια αγορά συσκευασμένων προϊόντων ζαχαροπλαστικής, επικυρώθηκε στις 16 Ιανουαρίου η σύμβαση συμφωνίας γιγαντιαίου οικονομικού μεγέθους, ύψους 19 δις δολ. για την εξαγορά της βρετανικής Cadbury PLC από την Kraft Foods Inc. Μετά από αυτή τη συμφωνία, η Kraft αναδεικνύεται ο απόλυτος κυρίαρχος στην παραγωγή προϊόντων ζαχαροπλαστικής με σοκολάτα και συναφών προϊόντων. Με το μερίδιο της Cadbury στον κλάδο να ανέρχεται σε 31% και της Kraft σε 17%, η εξαγορά θορύβησε τους παράγοντες της αγοράς σε ΗΠΑ και ΕΕ, υπό το φόβο δημιουργίας συνθηκών μονοπωλίου στο συγκεκριμένο κλάδο.

Γ) ΚΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ

Η υδροηλεκτρική ενέργεια στις ΗΠΑ

Σύμφωνα με μελέτη του Γραφείου ΟΕΥ Ν. Υόρκης, οι ΗΠΑ είναι ο 4^{ος} μεγαλύτερος παραγωγός υδροηλεκτρικής ενέργειας παγκοσμίως, μετά από τις Κίνα, Καναδά και Βραζιλία. Εκτιμάται ότι ο κλάδος συνεισφέρει σήμερα στην απασχόληση με 200-300 χιλ. θέσεις εργασίας (οι οποίες σχετίζονται με το σχεδιασμό, την κατασκευή, τον εξοπλισμό, τη συντήρηση και τη λειτουργία των έργων). Η υδροηλεκτρική ενέργεια αποτελεί -με διαφορά- τη σημαντικότερη μορφή ΑΠΕ στον τομέα της παραγωγής ηλεκτρισμού, καλύπτοντας σχεδόν το 67% του παραγόμενου ηλεκτρισμού από ΑΠΕ (2008) αλλά μόνο το 6-7% του συνόλου. Την πενταετία 2004-8, πάντως, η παραγόμενη υδροηλεκτρική ενέργεια στις ΗΠΑ μειώθηκε από τα 268, 7 στα 248 εκατ. KW.

Οι Πολιτείες των ΗΠΑ με τη μεγαλύτερη παραγωγή υδροηλεκτρικής ενέργειας είναι κατά σειρά η Πολιτεία Ουάσιγκτον (77,4 εκατ. KW το 2008), το Όρεγκον (33,3), η Νέα Υόρκη (26,5), η Καλιφόρνια (18,6), η Μοντάνα (9,8) και το Αϊντάχο (9,5). Οι επενδύσεις στην υδροκίνηση, περισσότερο ίσως από κάθε άλλη μορφή ΑΠΕ, είναι ακριβές (και με πολύ μεγάλη διάρκεια απόσβεσης του επενδυθέντος κεφαλαίου) αλλά και χρονοβόρες. Καταρχήν, απαιτούνται οι

σχετικές άδειες, τόσο σε πολιτειακό, όσο και σε ομοσπονδιακό επίπεδο. Το κόστος μόνο της απαιτούμενης μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων μπορεί να είναι σχεδόν απαγορευτικό, ενώ οι τοπικές κοινωνίες αντιδρούν πολλές φορές σε ενδεχόμενα όπως οι αναγκαστικές μετακινήσεις πληθυσμού και η διαταραχή ευαίσθητων οικοσυστημάτων, ιδίως από τα μεγάλα έργα (τα φράγματα και τις δημιουργούμενες δεξαμενές).

Στη σημερινή οικονομική συγκυρία, η χρηματοδότηση νέων έργων υποδομής, ιδίως έργων μεγάλης κλίμακας, αντιμετωπίζει σοβαρές δυσκολίες. Η ομοσπονδιακή επιδότηση μέσω φοροαπαλλαγής για διάστημα 10 ετών, της παραγόμενης υδροηλεκτρικής ενέργειας με το ποσό του 1,1 cent ανά KWh δεν φαίνεται να επαρκεί και λήγει στις 31/12/2013. Οι υπέρμαχοι της υδροκίνησης υποστηρίζουν ότι μέχρι σήμερα έχει αξιοποιηθεί μόνο το 1/5 των συνολικών δυνατοτήτων της χώρας και ότι μια νέα άνθηση του κλάδου θα μπορούσε να δημιουργήσει 700.000 νέες θέσεις εργασίας μέχρι το 2025. Ιδιαίτερα περιθώρια ανάπτυξης παρουσιάζει στο άμεσο μέλλον η σχεδόν ανεκμετάλλευτη παράκτια υδροηλεκτρική ενέργεια, προερχόμενη είτε από τα κύματα (wave) είτε από τις παλίρροιας (tidal) είτε, τέλος, μέσω της μετατροπής της θερμικής ενέργειας σε ηλεκτρική (ocean thermal). Τα παράκτια έργα, σημειωτέον, μπορούν να υπαχθούν και σε ένα ακόμη ομοσπονδιακό πρόγραμμα επιδότησης, την πρωτοβουλία REPI (Renewable Energy Production Incentive), με ορίζοντα υλοποίησης μέχρι το 2016 και επιδότησης μέχρι το 2026. Αρκετές είναι επίσης οι Πολιτείες που παρέχουν δικά τους κίνητρα για την ανάπτυξη της υδροκίνησης, τις περισσότερες φορές σε συνδυασμό με τους στόχους κάλυψης των ενεργειακών τους αναγκών από ΑΠΕ. Το σύνολο των κινήτρων (ομοσπονδιακών και πολιτειακών) για την ανάπτυξη των ΑΠΕ, συμπεριλαμβανομένης της υδροκίνησης, παρουσιάζεται εκτενώς στη δικτυακή πύλη www.dsireusa.org.

Εξελίξεις στην αγορά προϊόντων ζυθοποιίας το 2009

Η μεταστροφή των καταναλωτικών προτιμήσεων των αμερικανών στα οινοπνευματώδη, που έχει διαπιστωθεί τα τελευταία 5 έτη με την αλματώδη αύξηση κατανάλωσης οίνων (14% μεταξύ 2005-2008), επιβεβαιώνεται από τη δημοσιοποίηση των στοιχείων για την κατανάλωση μπίρας το 2009. Ειδικότερα η συνολική κατανάλωση μπίρας το 2009 σημείωσε πτώση 2,2%, το υψηλότερο ποσοστό ετήσιας μείωσης από το 1950. Η πτώση

αυτή, η πρώτη μετά το 2003, έχει προβληματίσει τους κύριους 'παίκτες' του κλάδου, οι οποίοι μάλιστα προέβησαν σε μεγάλες κινήσεις συγχωνεύσεων, εξαγορών και αναδιαρθρώσεων εντός του 2009, με σκοπό την αύξηση των μεριδίων τους αλλά και του συνόλου των πωλήσεων, με σχετική επιτυχία ως προς τα αποτελέσματα.

Οι δύο κολοσσοί του κλάδου, Anheuser-Busch και MillerCoors, αύξησαν τις τιμές των προϊόντων τους κατά 5% το περασμένο έτος, προκειμένου να επιταχύνουν την απόσβεση του κόστους των επιχειρηματικών τους κινήσεων. Σημειώνεται ότι εντός του 2009 η InBev NV's εξαγόρασε την Anheuser-Busch και η SABMiller προχώρησε σε συγχώνευση δραστηριοτήτων με τη Molson Coors Brewing Co. Αυτές οι αναδιαρθρώσεις, σε συνδυασμό με τον κορεσμό της αγοράς από τα προϊόντα που διακινούνται, επέφεραν σημαντική υστέρηση στις πωλήσεις το 2009. Είναι αξιοσημείωτο, ωστόσο, ότι ορισμένες τοπικές ετικέτες σημείωσαν συγκρατημένη αύξηση.

Η εταιρεία 7-Eleven με έδρα το Dallas/Texas, που διακινεί μεγάλες ποσότητες μπίρας, ξεκίνησε ήδη διαβουλεύσεις με τους μεγάλους της διανομείς προκειμένου να αντιμετωπιστεί η υψηλή επιβάρυνση της τελικής τιμής ώστε να μην χειροτερεύσει η κατάσταση στις λιανικές πωλήσεις. Στον αντίποδα οι εταιρείες διακίνησης οίνου διαβλέπουν εμπέδωση του φαινομένου, καθώς οι εισαγωγές οίνων χαμηλού κόστους, κυρίως από νέες οινοπαραγωγούς χώρες (Αυστραλία, Χιλή, Ν. Ζηλανδία), έχουν αλλάξει το καταναλωτικό προφίλ του μέσου αμερικανού καταναλωτή.

Ανοδικές τάσεις τιμής ζάχαρης και επιδράσεις σε συγγενείς κλάδους

Η τιμή της ζάχαρης διαπραγματευόταν το 2009 στα υψηλότερα επίπεδα από το 1985 στο Χρηματιστήριο Εμπορευμάτων του Σικάγο (CME), αγγίζοντας τα 30 δολ. το pound. Οι μεγάλες εταιρείες παρασκευής συσκευασμένων γλυκισμάτων έχουν πλέον να αντιμετωπίσουν αυξημένο κόστος, το οποίο μονάχα από τη ζάχαρη έχει επιβαρυνθεί κατά 10% εντός του 2009. Στην Πολιτεία του Illinois δραστηριοποιούνται περίπου 10 μεγάλες εταιρείες παραγωγής συσκευασμένων γλυκισμάτων, συμπεριλαμβανομένης της Kraft, που προσφάτως εξαγόρασε τη βρετανική Cadbury. Οι ανάγκες μείωσης των επιδράσεων από τις ανοδικές τάσεις της τιμής της ζάχαρης, έχει οδηγήσει πολλές εταιρείες σε συνεργασίες, οι οποίες οπωσδήποτε περιλαμβάνουν περικοπές σε θέσεις εργασίας. Με δεδομένο αφενός ότι στο

CME διαπραγματεύονται συμβόλαια φορτίων ζάχαρης δύο εκ των μεγαλύτερων παραγωγών του κόσμου, της Βραζιλίας και της Ινδίας, που αποτελούν βαρόμετρο για τη διαμόρφωση των διεθνών τιμών, αφετέρου ότι και οι δύο αυτές χώρες πλήγηκαν από τις καιρικές συνθήκες το 2^ο εξάμηνο του 2009, οι ανοδικές τάσεις στις τιμές αναμένεται να επιμείνουν. Όλοι οι συναφείς βιομηχανικοί κλάδοι θεωρούν ότι δεν θα υπάρξει ουσιαστική μείωση της τιμής εντός του 2010 και προσαρμόζουν την τιμολογιακή πολιτική των προϊόντων τους ενσωματώνοντας μέρος του κόστους, γεγονός που ήδη έχει αυξήσει τις τιμές των συσκευασμένων γλυκισμάτων κατά 2,2% το τελευταίο τετράμηνο του 2009.

Πάντως οι τιμές των συμβολαίων που αφορούν την αμερικανική ζάχαρη παρουσίασαν 20% υψηλότερες τιμές σε σχέση με εκείνες των διεθνών ανταγωνιστών, στοιχείο εξαιρετικά ενδιαφέρον για έναν κλάδο που πλέον εφοδιάζει με πρώτη ύλη και τις εταιρείες παραγωγής βιοκαυσίμων.

Δ) ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ

Η πορεία όλων των εισηγμένων στις ΗΠΑ εταιρειών ελληνικών συμφερόντων το 2009

Βλ. σχετικό πίνακα στο τέλος του Δελτίου (σελ. 8) και πλήρη ανάλυση του Γραφείου ΟΕΥ Ν. Υόρκης στην ιστοσελίδα www.agora.mfa.gr.

Συνάντηση στελεχών ελληνικής Πρεσβείας με Εταιρεία Ιδιωτικών Επενδύσεων Εξωτερικού

Στο πλαίσιο διεύρυνσης του δικτύου επαφών του καθώς και διερεύνησης των προοπτικών χρηματοδότησης καινοτόμων ελληνικών επιχειρήσεων από αμερικανικά χρηματοδοτικά προγράμματα, το Γραφείο ΟΕΥ Ουάσιγκτων είχε συνάντηση στις 26/1 με επιτελικά στελέχη της ομοσπονδιακής Εταιρείας Ιδιωτικών Επενδύσεων Εξωτερικού (Overseas Private Investment Corporation –OPIC) των ΗΠΑ. Η OPIC αποτελεί ουσιαστικά την αναπτυξιακή τράπεζα των ΗΠΑ, καθώς οι χρηματοδοτήσεις/ επενδύσεις που πραγματοποιεί πρέπει να έχουν αναπτυξιακή στόχευση. Οι χρηματοδοτήσεις της OPIC παρέχονται είτε με τη μορφή μακροχρόνιων δανείων σε εταιρείες, οπότε και ενέχει ρόλο τράπεζας, είτε με τη μορφή ασφάλισης επενδυτικού ρίσκου για χώρες με ασταθές πολιτικό/επενδυτικό περιβάλλον, οπότε και λειτουργεί ως οργανισμός ασφάλισης. Το χαρτοφυλάκιο επενδύσεων/χρηματοδοτήσεων της περιλαμβάνει όλους τους τομείς της οικονομίας,

τα τελευταία χρόνια ωστόσο έχει δοθεί ιδιαίτερη έμφαση σε επενδυτικές προτάσεις στον τομέα των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και στη Βιώσιμη Ανάπτυξη.

Τα επενδυτικά δάνεια που χορηγεί η OPIC παρουσιάζουν ενδιαφέρον για τη χώρα μας. Οι 2 βασικές προϋποθέσεις χορήγησης είναι:

1. Η ιδιωτική συμμετοχή σε ένα επενδυτικό σχέδιο να ανέρχεται σε τουλάχιστον 25% της επένδυσης (ήτοι η χρηματοδότηση της OPIC δεν μπορεί να υπερβαίνει το 75% της συνολικής αξίας μιας επένδυσης -το σύνηθες επενδυτικό μοντέλο είναι 40%-60%, με το 60% να παρέχεται με τη μορφή δανείου από την OPIC).

2. Από το εκάστοτε ποσοστό της ιδιωτικής συμμετοχής σε ένα επενδυτικό σχέδιο, τουλάχιστον το 25% να είναι αμερικανικών συμφερόντων.

Κατά πάγια τραπεζική τακτική, ως εγγύηση για τη χορήγηση των δανείων χρησιμοποιούνται περιουσιακά στοιχεία (assets) που συνδέονται με το εκάστοτε επενδυτικό σχέδιο, ενώ το επιτόκιο των δανείων που χορηγούνται είναι συνδεδεμένο με το επιτόκιο των αμερικανικών κρατικών ομολόγων (US Treasuries), με ένα μικρό επιπλέον περιθώριο υπέρ της OPIC. Σύμφωνα με τους αμερικανούς συνομιλητές, η συντριπτική πλειοψηφία των επενδυτικών προτάσεων που υποβάλλονται στην OPIC αφορά σχέδια σε προχωρημένο στάδιο ωρίμανσης και έτοιμο επενδυτικό σχήμα, καθώς η OPIC δεν διαθέτει την υποδομή για matchmaking μεταξύ επενδυτών (ήτοι διασύνδεση ξένων επενδυτών με αμερικανούς, προκειμένου να πληρούνται οι προϋποθέσεις για τη χορήγηση δανείων).

Τα χρηματοδοτικά 'εργαλεία' της OPIC παρουσιάζουν ενδιαφέρον για τις εξώστρεφεις ελληνικές επιχειρήσεις, κυρίως από τους τομείς των ΑΠΕ και των περιβαλλοντικών καινοτομιών, που, δημιουργώντας συνεργατικά επιχειρηματικά σχήματα (joint ventures) με αμερικανικές εταιρείες, μπορούν να αποκτήσουν πρόσβαση σε σημαντικά κεφάλαια, ειδικά στο σημερινό δυσχερές επενδυτικό περιβάλλον. Σε κάθε περίπτωση, το Γραφείο ΟΕΥ Ουάσιγκτων μπορεί να συνδράμει ενδιαφερόμενες εταιρείες προκειμένου να δημιουργήσουν ένα πρώτο σημείο επαφής εντός της OPIC.

35^η Διεθνής Έκθεση Τροφίμων 'winter Fancy Food Show' (17-19 Ιανουαρίου, Σ. Φρανσίσκο)

Διεξήχθη επιτυχώς στα μέσα Ιανουαρίου η Διεθνής Έκθεση Τροφίμων Fancy Food στο Εκθεσιακό Κέντρο 'Moscone', του Σ. Φρανσίσκο. Στη φετινή 'Winter Fancy Food' συμμετείχαν

εταιρείες τροφίμων από πολλές χώρες, ενώ με εθνικό περίπτερο εκπροσωπήθηκαν 18 χώρες, από τις οποίες ιδιαίτερα δυναμική παρουσία είχαν η Ιταλία, το Περού, ο Καναδάς, η Γαλλία, και η Ισπανία.

Παρά το γεγονός ότι οι εθνικές συμμετοχές ήταν αριθμητικά λιγότερες σε σχέση με την πέρσι (30 εθνικά περίπτερα το 2009), έντονη ήταν η ζήτηση (και η προώθηση) εξειδικευμένων και βιολογικών προϊόντων.

Από ελληνικής πλευράς δεν υπήρχε εθνική συμμετοχή ενώ στην έκθεση συμμετείχαν με δικό τους 'περίπτερο' οι εταιρείες:

-FAGE USA/Γαλακτομικά (www.fageusa.com),

-MEVGAL/Γαλακτομικά (www.mevgalusa.com).

Στην Έκθεση συμμετείχαν και εταιρείες διανομής τροφίμων οι οποίες συνεργάζονται με ιδιώτες (κυρίως ελληνοαμερικανούς) μέσω των οποίων διακινούνται **ελληνικά προϊόντα** (κυρίως προϊόντα ελαιολάδου) στην αγορά των ΗΠΑ.

Πιο συγκεκριμένα συμμετείχαν μέσω των διανομέων τους οι ελληνικές εταιρείες:

-GAEA Products (ΓΑΙΑ)/Προϊόντα Ελαιολάδου

-"The Greek Gods"/Γαλακτομικά,

-"Mt VIKOS"/Γαλακτομικά.

-"Group Alimentaire Miron"/Διάφορα Προϊόντα (από Ελλάδα croissant '7 DAYS' και προπαρασκευασμένες πίτες),

-"Attiki Pitas"/Προϊόντα Μελιού

-"Carpe Diem Holdings"/ Διανομέας ελαιοπαραγωγικών προϊόντων του Σύνδεσμου Μονοφατίσιου Κρήτης..

Την Έκθεση, τέλος, παρακολούθησαν δίχως να έχουν περίπτερο η εκπρόσωπος της Mastiha Shop (N. Υόρκης) κ. Άρτεμις Κόχας, και ο κ. Νέλος Γεωργούδης (εξαγωγέας ελαιολάδου). Επίσης, εκ μέρους του Σύνδεσμου Μονοφατίσιου το Σ. Φρανσίσκο επισκέφθηκε ο Πρόεδρος κ. Ευλούρης. Περισσότερες πληροφορίες για την έκθεση μπορείτε να αντλήσετε από την ιστοσελίδα www.specialtyfood.com.

Επίσκεψη Γραφείου ΟΕΥ Α. Φραγκίσκου στο Λος Άντζελες

Από 27-29/1 ο Δ/νων του Γραφείου ΟΕΥ Αγ. Φραγκίσκου πραγματοποίησε υπηρεσιακή επίσκεψη στην πόλη του Λος Άντζελες κατά την οποία:

-συμμετείχε σε εκδήλωση του Los Angeles County Economic Development (LAEDC) & του World Trade Center Association Los Angeles (WTCA),

-παρέστη σε εκδήλωση του φορέα «Nuclear Security Project»,

-συμμετείχε στην προβολή ελληνικής κινηματογραφικής ταινίας η οποία διοργανώθηκε από τους αρμοδίους για το Φεστιβάλ Ελληνικού Κινηματογράφου του Los Angeles,
 -επισκέφθηκε την Έκθεση «Art Los Angeles Contemporary» στην οποία συμμετείχαν γκαλερί από την Ελλάδα,
 -είχε συναντήσεις με ελληνοαμερικάνους επιχειρηματίες της περιοχής.
 Για περισσότερες λεπτομέρειες βλ. στην ιστοσελίδα www.agora.mfa.gr.

Ε) ΠΡΟΣΕΧΕΙΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

Διεθνές Συνέδριο Βιοτεχνολογίας στο Σικάγο

Στις 3-6 Μαΐου 2010 θα λάβει χώρα στο Σικάγο η μεγαλύτερη παγκοσμίως έκθεση Βιοτεχνολογίας. Η διοργάνωση θα γίνει στο Εκθεσιακό Κέντρο McCormick Place, το οποίο αποτελεί το μεγαλύτερο χώρο εκδηλώσεων στις ΗΠΑ. Η ελληνική παρουσία θα μπορούσε να περιλάβει την παρουσίαση των clusters βιοτεχνολογίας, αλλά και κεντρική ομιλία παρουσίαση σε υπουργικό επίπεδο, με αναφορά στις προοπτικές επενδύσεων στην Ελλάδα στον κλάδο αυτό και ευρύτερα. Περισσότερες πληροφορίες για το Συνέδριο στο <http://convention.bio.org/default.aspx>.

ΑΦΙΕΡΩΜΑ: Η ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗ ΑΓΟΡΑ ΕΝΔΥΜΑΤΟΣ

Το Γραφείο ΟΕΥ Ν. Υόρκης ολοκλήρωσε τη συγγραφή εκτενούς Έρευνας αγοράς για το ένδυμα, η οποία είναι ολόκληρη διαθέσιμη στην ιστοσελίδα www.agora.mfa.gr.

Στην **Ενότητα 2** (Μέγεθος Αγοράς) αναφέρεται ότι η αμερικανική αγορά ενδύματος είναι μία από τις μεγαλύτερες στον κόσμο, προσεγγίζοντας τα 220 δις δολ. ετησίως, ενώ η κατά κεφαλήν καταναλωτική δαπάνη το 2009 ανήλθε στα 1801 δολ.

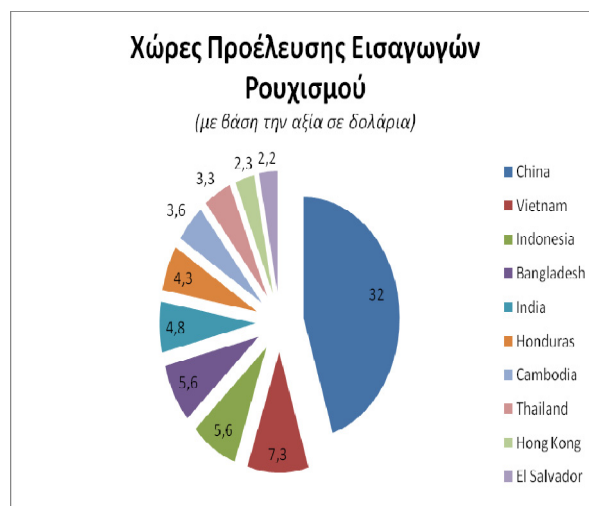
Η **Ενότητα 3** (Ανάλυση Καταναλωτικής Συμπεριφοράς) παρουσιάζει τους σημαντικότερους προσδιοριστικούς παράγοντες της αγοραστικής επιλογής.

Η **Ενότητα 4** (Διαμορφωτές Ζήτησης) αναφέρεται στον κλαδικό τύπο και τις νέες τεχνολογίες (Διαδίκτυο, Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης, M-Commerce) και την επίδραση που τα μέσα αυτά ασκούν στην ανάδειξη των νέων τάσεων της αγοράς.

Στην **Ενότητα 5** αναπτύσσονται οι βασικές καταναλωτικές ομάδες των ΗΠΑ, ενώ στην **Ενότητα 6** παρουσιάζονται εκτενώς τα αμερικανικά Δίκτυα Διανομής ενδυμάτων, κατά σειρά μεριδίου αγοράς.

Η **Ενότητα 7** είναι αφιερωμένη στην Εγχώρια Παραγωγή και τις Εξωτερικές Ανταλλαγές, όπου γίνεται εμφανής η σημαντική εξάρτηση των ΗΠΑ από τις εισαγωγές ρουχισμού από χώρες χαμηλού εργατικού κόστους, ασιατικών στη συντριπτική πλειοψηφία τους. Παράλληλα, αναφορά γίνεται στο διμερές εμπόριο ενδυμάτων, η αξία του οποίου βαίνει μειούμενη.

Τέλος, η **Ενότητα 7** είναι αφιερωμένη στους δυναμικότερους κλάδους της αμερικανικής αγοράς ενδυμάτων, και στις δυνατότητες διείσδυσης των ελληνικών επιχειρήσεων σε αυτούς.

ΕΠΩΝΥΜΙΑ	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΜΗ 1-1-09 σε \$	ΤΙΜΗ 30-12-09 σε \$	ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ %	ΚΕΦΑΛΑΙΟ- ΠΟΙΗΣΗ (εκ. \$)	ΥΨΗΛΟ ΕΤΟΥΣ	ΧΑΜΗΛΟ ΕΤΟΥΣ
Εθνική Τράπεζα	NBG	3,88	5,21	34	17.180	8,37	1,99
OTE	OTE	8,40	7,50	-11	7.440	9,72	6,03
Coca Cola 3E	CCH	14,90	23,02	54	8.520	26,09	9,76
Tsakos Energy Navigation	TNP	20,04	14,66	-27	573,45	23,46	12,21
General Maritime Corp	GMR	10,76	6,99	-35	410.76	12,66	6,40
Euroseas	ESEA	4,71	3,90	-17	124.96	6,31	3,50
Stealth Gas	GASS	4,73	6,55	38	139.92	7,64	3,93
Diana Shipping	DSX	13,92	14,60	5	1.240	19	10
Excel Maritime Carriers	EXM	7,94	6,16	-22	531.01	11,70	3,00
Freeseas	FREE	1,59	1,37	-14	42.52	3,55	0,52
Genco Maritime	GNK	17,01	22,38	31	776.60	29,89	9,01
Star Bulk Carriers	SBLK	2,85	2,69	-6	189.86	5,45	1,19
Navios Maritime Holdings	NM	3,52	6,05	72	674.36	6,60	1,68
Navios Maritime Partners	NMM	7,60	14,65	93	430.14	15,90	6,25
Danaos Corp	DAC	7,69	4,46	-42	266.75	10,50	2,72
Aegean Marine Petroleum Network	ANW	17,37	27,48	58	1.430	28,36	11,82
Dry Ships	DRYS	12,49	5,89	-53	1.640	17,35	2,72
Omega Navigation Enterprises	ONAV	6,52	3,13	-52	53.19	8,07	2,63
Top Ships (πρώην Top Tankers)	TOPS	3,8	0,99	-74	31.74	3,88	0,67
Aries Maritime Transport	NEWL	0,38	0,94	147	27.49	1,64	0,38
Capital Product Partners	CPLP	8,74	9,13	4	236.26	11,49	5,21
Paragon Shipping	PRGN	5,01	4,64	-7	234.63	6,81	2,85
Eagle Bulk Shipping	EGLE	7,35	5,01	-32	344.39	9,42	2,87
Oceanfreight	OCNF	3,27	0,94	-71	88.41	5,50	0,80
Safe Bulkers	SB	7,70	8,76	14	476.43	9,64	2,71

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ:

Γραφείο ΟΕΥ Ουάσιγκτων

2217 Massachusetts Ave., NW

Washington, DC 20008

Tel 202-939-1365

Fax 202-939-1324

E-mail oevwdc@greekembassy.org

Γραφείο ΟΕΥ Νέας Υόρκης

150 East 58th str. (suite 1701)

New York, NY, 10155

Tel 212-7512404

Fax 212-5932278

E-mail greektradeoffice@aol.com

Γραφείο ΟΕΥ Σικάγο

650 North St Clair St

Chicago, IL, 60611

Tel 312-3353915

Fax 312-3353958

E-mail ecocom-chicago@mfa.gr

Γραφείο ΟΕΥ Αγίου Φραγκίσκου

2441 Gough St

San Francisco, CA, 94123

Tel 415-7752102

Fax 415-7766815

E-mail ecocom-sanfrancisco@mfa.gr

Υπεύθυνοι Έκδοσης:

I.- Α. Μαυρομιχάλη-Γεν. Σύμβ. ΟΕΥ Α΄,

N. Μπελιάς-Σύμβ. ΟΕΥ Β΄

Χρ. Λελεμψής-Σύμβ. ΟΕΥ Β΄

Επιμέλεια:

M. Μπελιμπασάκης-Γραμ. ΟΕΥ Α΄,

B. Σιταράς-Γραμ. ΟΕΥ Β΄,

X. Παπαδόπουλος-Γραμ. ΟΕΥ Γ΄,

K. Δασκαλόπουλος- Γραμ. ΟΕΥ Γ΄

Σ. Ζήσης- Γραμ. ΟΕΥ Γ΄